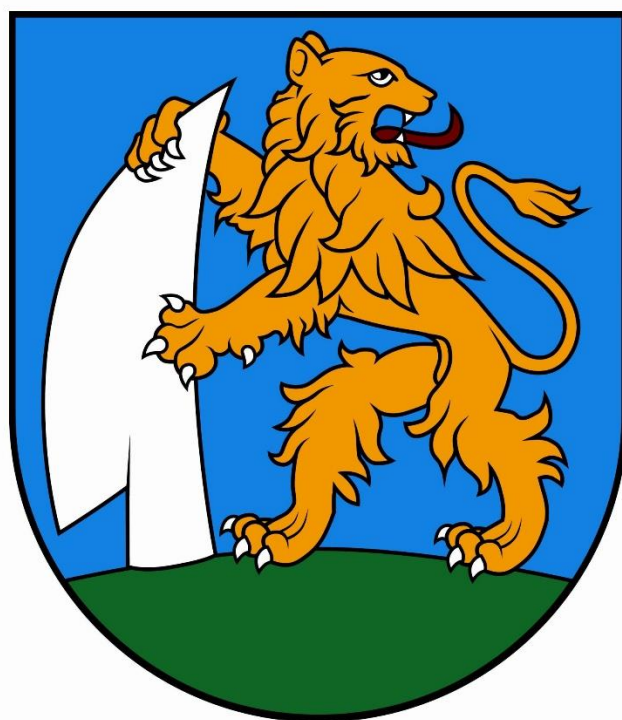

KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE VÍTAZ
2018 – 2023

Júl 2018

Príhovor starostu obce Vítáz
Základná charakteristika obce
Úvod

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

- 1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb
- 1.2 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov
- 1.3 Analýza sociologických a demografických údajov
 - 1.3.1 Obyvateľstvo
 - 1.3.2 Školstvo
 - 1.3.3 Služby
 - 1.3.4 Nezamestnanosť
 - 1.3.5 Sociálne znevýhodnené skupiny
- 1.4 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb
- 1.5 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb
- 1.6 SWOT analýza v sociálnej oblasti

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

- 2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb
- 2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb
- 2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Priority rozvoja sociálnych služieb v obci

Záver

Prílohy

Príhovor starostu obce Vítaz

Úlohou starostu obce a zastupiteľstva obce Vítaz je vytvárať podmienky pre dobrý a dôstojný život jeho obyvateľov. Majú to byť podmienky pre každú vekovú kategóriu a každá veková kategória má svoje špecifické požiadavky. Naplnením týchto špecifických požiadaviek stúpa spokojnosť obyvateľov obce, chuť bývať v našej obci a byť na to aj patrične hrdý. To je aj cieľom tohto dokumentu.

*Ing. Ján Baloga
starosta obce*

Základná charakteristika obce

Kraj:	Prešovský kraj
Okres:	Prešov
Región:	Šariš-pod Braniskom
Nadmorská výška:	505 m n. m.
Rozloha:	1 930 ha
Počet obyvateľov:	2 023 (k 01.01.2018)
Hustota osídlenia:	106,53 obyv./km ²
Prvá písomná zmienka:	z roku 1272

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
- e) podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovnických práv a povinností, denné centrum, integračné jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na

území obce personálne, finančné, zabezpečenie, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:

- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
- výnos MPSVaR SR z 8.12.2010 č. 544/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVaR SR
- zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kurately
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine Z.z., doplnený zákonom č. 175/2015 Z.z.
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa, po novele 433/2013 Z.z. s účinnosťou od 1.2.2014
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení
- niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z. platných od 1. 1. 2015

Miestna legislatíva:

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- zásady poskytovania finančnej pomoci

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Obec:

- a) vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja

- c) je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu:
 - 1) v zariadení pre seniorov
 - 2) v zariadení opatrovateľskej služby
 - 3) v dennom stacionári
 - 4) v odkázanosti na opatrovateľskú službu
 - 5) v odkázanosti na prepravnú službu
 - 6) a ďalšie
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 - 1) sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre
 - 2) sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári
 - 3) opatrovateľskej služby
 - 4) prepravnej služby
 - 5) odľahčovacej služby
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12
- h) uzatvára zmluvu
 - 1) poskytovaní sociálnej služby
 - 2) poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby
 - 3) uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie

V ustanoveniach §§ 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

- 1) Obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situáciách a riešenia miestnych problémov utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, a na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.

- 2) Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- 3) Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti....

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83 Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

- 1) Obec podľa § 80 písm. a, vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.
- 2) Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:
 - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce
 - analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby
 - analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce
 - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb
 - časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
 - spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a) posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce
- b) predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele. Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb. Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácií a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Základná terminológia

Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácií.

Poskytovateľ sociálnej služby – je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

- verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok
- neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia,...

Objednávateľ sociálnej služby

- Osoba, ktorá zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb
- Obec a vyšší územný celok - subjekt, kompetencií ktorého je sociálna služba

Sociálna služba - je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie
- prevenciu sociálneho vylúčenia

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na kúpu bytu, ani takou výškou príjmu, ktorá by mu umožnila splácať hypotekárny úver, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať hlavne obce. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Pre bývanie týchto skupín obyvateľstva treba vytvárať podmienky najmä v sociálnom bývaní zodpovedajúceho štandardu, alebo v prípade niektorých špecifikovaných sociálne ohrozených či vylúčených skupín v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná osobitná sociálna alebo zdravotná starostlivosť a sú zabezpečené aj iné služby v závislosti od druhu a účelu zariadenia.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometrážnych bytov určených ako prvé bývanie pre mladé rodiny s tým, že nárok na takéto bývanie budú mať len domácnosti do stanovenej výšky príjmov,
- byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami, ako napríklad byty pre občanov v sociálnej núdzi, s ťažkým zdravotným postihnutím,

osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti, mnohohodetné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy, občanov s problémami sociálneho začlenenia a občanov bez prístrešia,

- byty nižšieho štandardu pre neplatičov obyvateľstva nájomného a pre marginalizované skupiny
- byty pre bývanie starších ľudí pričom sa bude vychádzať z majetkových pomerov budúcich užívateľov

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené či vylúčené skupiny obyvateľstva je bytová otázka zabezpečená vo forme zariadení sociálnych služieb. Medzi tieto zariadenia je možné zaradiť detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď. Zariadenia sociálnych služieb však neslúžia na zabezpečovanie bývania, ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb.

Hmotná núdza

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Sociálna núdza je stav, keď si občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Osobitný príjemca je obec, alebo ak je to odôvodnené, iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Osobitného príjemcu určuje rozhodnutím ÚPSVaR. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatou dávky a príspevkov nedosiahol účel. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase. ÚPSVaR uvoľní osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie. Obec je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí, že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon

osobitného príjemcu úrad s obcou uzatvorí dohodu. Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej forme alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. ÚPSVaR dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti.

Sociálne dávky

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky často krát vyššia ako minimálna mzda či iný príjem. V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu. Hlavným cieľom týchto zmien je, aby si ľudia vlastným pričinením, aktivitou či majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoc v hmotnej núdzi a zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona (č. 183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z.) platných od 1. 1. 2013, účinnosťou od 1.7.2016.

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a osôb, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan tieto osoby, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré s ním spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na:

- úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie
- základné vybavenie domácnosti
- zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa
- na mimoriadne liečebné náklady

(tieto dávky možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima. V súčasnosti dávku vypláca samospráva.)

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi majú nárok na dotáciu na stravu. Dotáciu na stravu môžu čerpať žiaci základných škôl a deti v materských školách.

1.3 Analýza sociologických a demografických údajov

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a starostlivosť o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je PHSR obce. PHSR obce Vítaz deklaruje rozšírenú víziu obce takto:

„Chceme, aby obec Vítaz bola v roku 2025 konkurencieschopná, príťažlivá a perspektívna obec so zvyšujúcou sa kvalitou života pre všetkých jej obyvateľov vo všetkých oblastiach, využívajúca všetky zdroje pre tvorbu nových hodnôt v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.“

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Technologické faktory

Ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, stým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom. V súčasnosti je možné poskytovať sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií.

Sociologické faktory

majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to:

- a) demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov a zvyšovanie počtu seniorov, znižovanie počtu detí
- b) zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií
- c) oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva

Ekonomické faktory

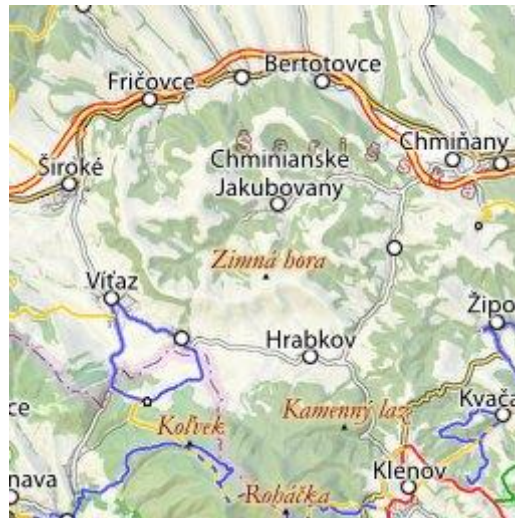
svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1. júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Politické faktory

určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutím vstúpiť do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením z augusta 2006 Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný a aby zabezpečil rovnosť príležitosti. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

V snahe zabezpečiť kontinuitu a efektivitu poskytovaných sociálnych služieb a súčasne v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí v súčasnosti prebieha proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb na Slovensku. Vláda SR schválila dňa 30. 11. 2011 Stratéziu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (ďalej len „Stratégia DI“). Slovenská republika sa týmto dokumentom hlási k celosvetovému trendu systematického odstraňovania dôsledkov dlhodobo uplatňovaného, ale už historicky prekonaného modelu inštitucionálnej izolácie a segregácie ľudí vyžadujúcich dlhodobú pomoc a starostlivosť v špecializovaných zariadeniach, menovite detí v náhradnej starostlivosti a ľudí so zdravotným postihnutím, seniorov, a jeho nahradenie alternatívnym modelom služieb a opatrení, svojím charakterom čo najviac podobným podmienkam bežného života.

Poloha obce

Kataster obce Vítaz leží na rozhraní juhozápadného okraja Šarišskej vrchoviny a rozhraní dolín povodia Hornádu a Svinky. Samotná obec leží na pravom brehu Vítazského potoka uprostred jeho údolia. Nadmorská výška stredu obce je 470 metrov a jeho okolia od 440 do 1130 m. Zo severozápadu na juh ho pretínajú potoky Pohlodov a Dolinský potok- dnešný názov Vítazského potoka, okolo ktorých vznikali aj prvé usadlosti. Najvyššími vrcholmi sú Sľubica (1129,4 m), Brezová (1041,8 m), Zadný Moravec (958,9 m), Kamenčie (884,9 m), Bradlo (715,5 m) a Dubie (650,4 m).

Katastrálne územie obce leží na hranici dvoch samosprávnych krajov, hraničí s katastrami obcí Ovčie, Chminianske Jakubovany, Široké, Dúbrava, ktoré patria do Prešovského kraja a z obcami Vojkovce, Hrišovce, Richnava a Kluknava, ktoré územne patria do Košického kraja. Samotná obec Vítaz administratívne patrí do okresu Prešov. Z hľadiska miestneho významu je Vítaz najviac napojený na obec Široké, od ktorej je vzdialený 3,5 km. Od krajského a okresného centra, mesta Prešova, je obec vzdialená 32 km.

Vznik obce

Obec sa spomína v roku 1272 ako majetok Abovcov, v roku 1427 mala 33 port. Jej historické názvy boli Vytez, neskôr ako Wythezmezew (1288), Vycez (1307), Wytez Noua Antiqua (1320), Uicez, Vicez (1373), Naguites (1427), Wizes (1773), Welké Wítezowce (1808), Vicež, Viťaz (1920), Vitež (1927), Viťaz (1948); maďarsky Nagyvitéz. Obec patrila šľachticom z Bertotoviec a Širokého (Sirokayovcom, Bertótyovcom), neskoršie Hedryovcom, Frichyovcom, v 19. storočí Tahyovcom. V roku 1787 mala obec 72 domov a 602 obyvateľov, v roku 1828 mala 90 domov a 680 obyvateľov. Ako početní želiari sa zaoberali

poľnohospodárstvom, pálili drevené uhlie. V roku 1831 sa obec pripojila k roľníckemu povstaniu, jeden povstalec bol popravený. V roku 1913 zhorela polovica obce. Pre pomoc maďarskej ČA (Červenej armáde) boli zastrelení traja bratia Fleischerovci a traja bratia Lefkovičovci. Obyvatelia sa za I. Československej republiky zaoberali poľnohospodárstvom a chovom dobytky, niektorí sezónnou prácou v lesoch. V osade Dolina bola pila. JRD (Jednotné roľnícke družstvo) bolo založené v roku 1960. Časť obyvateľstva pracovala v priemyselných podnikoch v Krompachoch, v Prešove a v baniach v Slovinkách.

1.3.1 Obyvateľstvo

Počtom 2 023 obyvateľov (k 01.01.2018) patrí obec Víťaz medzi väčšie obce okresu Prešov. Z celkového počtu obyvateľov tvorí 50,5 % žien. Z hľadiska demografického vývoja v sledovanom období obec kopírovala charakter vidieckeho osídlenia v podmienkach prešovského regiónu, s obvyklými demografickými a ekonomickými podmienkami (vysoký podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku, prevyšujúci počet obyvateľov v poproduktívnom veku).

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľov	2 037	2 056	2020	2017	2023
z toho: počet žien	1 028	1 038	1017	1011	1000
Narodení	29	27	22	25	20
Zomretí	18	15	15	14	13
Prirodzený prírastok	11	12	7	11	7
Prisťahovaní	18	27	0	5	9
Vystáňovaní	22	20	27	22	28
Migračné saldo	-4	7	-27	-17	-19
Celkový prírastok	7	19	-20	-6	-12
Predproduktívny vek 0 – 14 (spolu)	419	417	392	341	372
Produktívny vek 15 – 64 (spolu)	1 382	1 387	1351	1357	1372
Poproduktívny vek 65 a viac (spolu)	236	252	277	319	260

Vývoj počtu obyvateľov v porovnaní s rokom 2001 zaznamenáva nepretržitý rast, podobne ako na celoslovenskej úrovni dochádza ale k postupnému spomaľovaniu demografického vývoja, čo súvisí najmä so zmenami reprodukčných pomerov a so starnutím populácie, aj keď demografická štruktúra obyvateľstva v obci je zatiaľ priaznivá.

Národnosť sa v Slovenskej republike zisťuje pri sčítaniach obyvateľov. Obyvatelia uvádzajú národnosť podľa vlastného presvedčenia. Demografická štatistika aktualizuje tieto dáta na základe bilancovania pohybu obyvateľstva

podľa štatistických hlásení o narodení, úmrtí a sťahovaní. Na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 je možné považovať obec Vítaz za národnostne homogénnu. Z celkového počtu obyvateľov tvorilo 96,7 % obyvateľstvo slovenskej národnosti.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Vítaz (podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011) je nasledovná: podiel osôb so základným vzdelaním je 15,3 %, najvyšší podiel tvoria obyvatelia so stredným a učňovským vzdelaním bez maturity (spolu 32,1 %). Od roku 2001 však došlo k zvýšeniu vzdelanosti obyvateľov, keď sa zvýšil podiel obyvateľov s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou – dosiahol takmer 20,0 % a podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov bol 7,8 %. Napriek tomu obyvatelia bez vzdelania tvorili 21,4 %. Nižšia vzdelanosť obyvateľov vedie väčšinou k nárastu nezamestnanosti, rastu podielu osôb závislých na sociálnych dávkach a k ďalším sociálne patologickým javom (závislosti, kriminalita a pod.).

Pokiaľ ide o štruktúru obyvateľstva podľa náboženského vyznania, na základe údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 sa 96,9 % zo všetkých obyvateľov obce hlási k rímskokatolíckej cirkvi.

1.3.2 Školstvo

Na území obce sa nachádza trojtriedna materská škola a základná škola. Základná škola vo Vítaze je neplno organizovaná škola s 1. stupňom, to znamená 1. až 4. ročník. Žiaci vyšších ročníkov dochádzajú do základnej školy v obci Široké. Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni. Väčšina žiakov pochádza z obce Vítaz a z neďalekej časti obce - Osady Dolina. Ide o početnú časť rómskych žiakov väčšinou z málo podnetného a sociálne znevýhodneného prostredia. V školskom roku 2017/2018 školu navštevovalo spolu 97 žiakov, z toho 88 navštevovali 4 bežné triedy a 26 žiakov navštevovalo 3 špeciálne triedy. Nultý ročník navštevovalo 7 žiakov. Maximálna kapacita žiakov je 150. Plánovaný počet žiakov v školskom roku 2018/2019 bol 103.

Budova školy je situovaná v centre obce, blízko hlavnej križovatky. Pred školou sa nachádza upravený trávnik, za budovou školy je rozľahlá trávnatá plocha a záhrada. Školský dvor využívajú žiaci najmä na pohybové aktivity v rámci vyučovania alebo na voľno-časové činnosti. Budova školy je dvojpodlažná. Celá budova školy je kompletne zrekonštruovaná. V uplynulom školskom roku prebiehala úprava exteriéru školy. Na škole sú všetky triedy vybavené novými

lavicami so stoličkami, aj novým nábytkom. Školský klub detí nemá vlastnú miestnosť, činnosť prebieha vo vyčlenenej učebni.

1.3.3 Služby

Priemyselná základňa nemá v obci Víťaz tradíciu ani hlboké korene. V obci nie sú a ani v minulosti neboli priemyselné podniky. Obyvatelia, vzdelaní v technických profesiách dochádzali za prácou v priemysle do okolitých väčších miest. Dominantné postavenie majú drobné podnikateľské subjekty, ktoré v súčasnej dobe podnikajú v rôznych oblastiach.

V obci sa nachádzajú firmy poskytujúce reštauračné a ubytovacie služby. Nevýrobné služby: v obci sa nachádza krajčírstvo, kaderníctvo, kozmetika. Pohrebné služby v obci sú zabezpečované na jednom cintoríne s výmerou cca 1 000 m² a na rozšírenom cintoríne o rozlohe cca 2 000 m². V obci sa nachádza aj starý židovský cintorín. Obec nemá vybudovaný dom nádeje-smútku má katafalk na uloženie zosnulého do pohrebu.

Sú tam tiež zastúpené výrobné a opravárenské služby: v obci sa nachádza výrobná prevádzka ANDRE TOPIC, s. r. o., autoservis, predajňa stavebného materiálu a prevádzka, revízia a servis – plyn, voda. V obci sa nachádza stavebná firma ULIP a firma Kadlubek. Pri hospodárskom dvore je areál liehovaru, v časti Dolina sa nachádza píla – PILVIT a stolárstvo, NÁKLADNÁ DOPRAVA – JÁN STAŠÍK, JOZEF BEDNÁR.

Názov	zameranie
ES PROJEKT, s. r. o., Stanislav Štofaňák	projektovanie stavieb, energetické certifikáty budov
KAMENÁRSTVO, Peter Michalov	kamenárstvo
Armstrong´s Restaurant & Cafe	reštauračné a ubytovacie služby
Pizzeria – espresso u Robotníka	reštauračné služby
VERONKA	výrobky z pareného cesta
Oprava a servis plynových spotrebičov, Pavol Gatt	oprava a servis plynových spotrebičov
WELLBEING	bowling, rodinné posedenia, semináre
Poštové a bankové služby	poštové a bankové služby
Kozmetika, Daniela Blizmanová	kozmetika
Cukrárenská výroba KITY	cukrárenská výroba
Projektové práce, ING. Martin Magda - EJPROM	projektové práce
Inštalačné práce, Martin Koval'	inštalačné práce – plyn voda, kúrenie
Kaderníctvo, Denisa Baluchová KADERNÍCKE, KOZMETICKÉ SLUŽBY - Mária Tkáčová Kaderníctvo – Mária Grivalská	Kaderníctvo
Obec Víťaz	donáška obedov pre dôchodcov

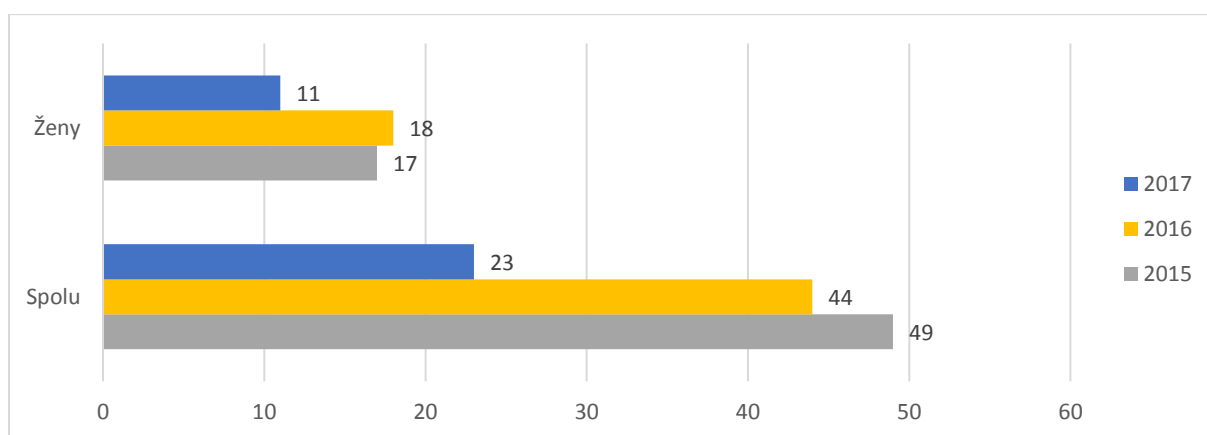
Revízne práce elektrotechnických zariadení, Pavol Gonda	revízne práce elektrotechnických zariadení
Pilvit	píla – spracovanie dreva
František Uličný	Stavebná činnosť
GASTROCHLAD, Cyril Baloga	servis elektrospotrebičov
Vlasový salón, Jana Salanciová	kaderníctvo
Veterinárne služby, MVDr. Ján Uličný	veterinárne služby
Blažej Ondria - AUTODIDAKT	AUTOSERVIS
Vladimír Čech - AUTOČECH	AUTOSERVIS A PREDAJ HOTOVÝCH SÚČIATOK A OLEJOV
Ján Stašík	Nákladná doprava – Zemné práce
Jozef Bednár	Nákladná Doprava
Anton Čech	Stolárske práce
Pavol Skoloda - DREVOSKLO	Stolárske práce
Pavol Magda - STAVMAG	Stavebná činnosť

1.3.4 Nezamestnanosť

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľajú viacerí účastníci. Sú to predovšetkým podnikatelia a miestna samospráva. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomický rozvoj obce je prevažne sprostredkovaný cez vytváranie podmienok na lokalizáciu firiem. Obec môže ponúknuť pozemky pre výstavbu, zabezpečiť infraštruktúru, odpadové hospodárstvo. Nakoniec môže s vlastným majetkom i podnikáť a tak vytvárať dodatočné zdroje do rozpočtu.

Pre obyvateľov a návštevníkov obce Vítaz je k dispozícii 8 prevádzok obchodu so zmiešaným tovarom z toho päť obchodov v rodinných domoch, obchody s rôznym sortimentom potraviny, mäso, ovocie-zelenina, drogéria, kozmetika, obuv, odevy, hračky.

Vývoj počtu dlhodobozamestnaných v obci od roku 2015 dokumentuje nasledujúci graf.

Celkový počet dlhodobozamestnaných má od roku 2015 (kedy bolo spolu 49 dlhodobozamestnaných, z toho 17 žien) klesajúci trend. V záujme udržania tohto trendu je potrebné vytvárať v obci vhodné a motivujúce podmienky pre existujúcich i nových potenciálnych zamestnávateľov a samozamestnávateľov (živnostníkov). Ku koncu roka 2017 bolo v obci spolu 1 372 obyvateľov v produktívnom veku (vo veku 15-64 rokov).

V obci je vytvorených približne 186 pracovných miest, čo je v pomere k počtu obyvateľov 9,04 výsledok. Celkovo v obci pôsobí 30 podnikateľských subjektov. Obyvatelia obce sú zamestnaní najmä v miestnych firmách alebo za prácou odchádzajú do firiem sídliačich v blízkom, či vzdialenejšom okolí (OBEC VÍŤAZ, ANDRÉ TOPIC, PD ŠIROKÉ, PETER ULIČNÝ, PILVIT – PAVOL ADAMKOVIČ, PAVOL MAGDA, JÁN STAŠÍK, JOZEF BEDNÁR, COOP JEDNOTA, BELHOLZ M. ŠARIŠ, SES KROMPACHY, NsP KROMPACHY, KOVOHUTY KROMPACHY). Údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2011, uvedené v nasledujúcej tabuľke, dávajú prehľad o miestach dochádzky obyvateľov obce za prácou, či vzdelaním.

1.3.5 Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb. Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť. Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoc pri sebaobslužbe a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
- d) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
- e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami
- g) občania pochádzajúci a žijúci v MRK

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

SENIORI

Identifikácia problémov

- a) chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
- b) osamelí seniori so zdravotnými problémami
- c) je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
- d) nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- e) chýba miestna legislatíva
- f) chýba terénna opatrovateľská služba poskytovaná obcou
- g) chýba pobytová sociálna služba
- h) chýba miestna organizácia zdravotne postihnutých

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácií vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- a) predlžovanie individuálneho aj priemerného veku
- b) nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci

- c) vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- d) stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska početnosti ide i jedinou sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Tabuľka: rozdelenie občanov podľa produktivity

Rok	Počet obyvateľov	Predproduktívny vek počet / %		Produktívny vek počet / %		Poproduktívny vek počet / %	
2015	2020	392	19,4	1351	66,88	277	13,72
2016	2017	341	16,9	1357	67,27	319	15,83
2017	2004	372	18,56	1372	68,46	260	12,98

Občania nad 60 rokov tvoria vyše 12 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že ide o skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Obec v súčasnosti zabezpečuje pre túto skupinu občanov terénnu opatrovateľskú službu, príspevok na obedy ich rozvoz.

Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 6 – 8 obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 4 osoby. Obec plánuje v budúcnosti zriadiť ambulatnú sociálnu službu v dennom stacionári. Medzi hlavné ciele patrí aj vybudovanie a prevádzkovanie Domova sociálnych služieb, Zariadenia pre seniorov alebo Zariadenia opatrovateľskej služby.

NEZAMESTNANÍ

Identifikácia problémov

- I. skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- II. chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním

- III. chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce
- IV. narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami

V spolupráci s ÚPSVaR Prešov, obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce - menšie obecné služby. Vo väčšine prípadov sa jedna o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Zároveň obec podľa zákona 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení má možnosť uzatvárať Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie. V rámci tejto činnosti obec zabezpečuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nezáujem o prácu, nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. Cieľom zámeru je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Obec má záujem pomôcť svojim občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom. Podprogram Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v obci v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Momentálne táto činnosť na základe § 10 a 12 je v prevádzke s približne 30 obyvateľmi obce. Na dobrovoľných službách sa nezúčastňuje nikto z obyvateľov obce. Financie v prípade potreby sú zabezpečené z ÚPSVaR Prešov. Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov, tak aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať

prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z.z..

1.4 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Pri spracovaní analýzy vychádzame z manuálu, ktorý vypracoval kolektív autorov Socioklubu: “Metodika socio-demografickej analýzy vybavenosti územných celkov službami sociálnej starostlivosti“. Zvolená metóda analýzy umožňuje porovnať predpokladanú potrebu sociálnych služieb s existujúcimi službami pre identifikované skupiny občanov a určiť:

- nedostatkovosť jednotlivých druhov a typov sociálnych služieb
- proporcionálnosť / vyváženosť rozloženia sociálnych služieb

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko - ekonomického systému došlo k prerozdeleniu zdrojov a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor.

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení. Najbližšie zariadenie s pobytovou formou sa nachádza v Chminianskej Novej Vsi, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba je v prevádzke prostredníctvom OcÚ Vítaz a ÚPSVaR Prešov. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec má vytvorenú kumulovanú funkciu sociálneho pracovníka – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Čiastočne supluje prácu terénneho pracovníka na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. Terénna sociálna služba je v réžii obce. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so

sociálnymi službami v obci ako aj v regióne. Preto obec podporuje aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu. Vo výhľadovom pláne je permanentné zabezpečenie opatrovateľskej služby a stravovania podľa potreby. Treba preskúmať možnosť a potrebu vybudovania komunitného centra a poskytovanie ambulantnej sociálnej služby v dennom stacionári. Všetko závisí od finančnej možnosti obce a záujme subjektov na poskytovanie sociálnych služieb.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným
- v prípade potreby zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby
- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných

1.5 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Obec Vítaz v budúcnosti počíta s nárastom počtu obyvateľov v kategórii predproduktívneho veku len v prípade celkového nárastu počtu obyvateľstva. Je potrebné počítať s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. Štatistické údaje nám ukazujú, že podiel ľudí v poproduktívnom veku má narastajúcu tendenciu. Z toho vyplýva, že jedine nárast obyvateľstva o mladé rodiny môže udržiavať index starnutia/IS/ v želateľných medziach.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- ❖ rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
 - poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,

- nepriaznivého zdravotného stavu,
 - dovŕšenia dôchodkového veku,
 - terénnej sociálnej služby
- ❖ rozšírenie bytovej výstavby – podpora opráv existujúcich obydľí,
 - ❖ vyriešiť bezbariérovosť v obci
 - ❖ zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení
 - ❖ vypracovať chýbajúcu miestnu legislatívu v oblasti sociálnych služieb
 - ❖ zabezpečiť možnosť stravovania odkázaných osôb
 - ❖ podpora vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu
 - ❖ vytvorenie komunitného centra a terénnej sociálnej práce

1.6 SWOT analýza v sociálnej oblasti seniorov a občanov so zdravotným postihnutím

Silné stránky:

- I. právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom
- II. záujem komunity obce a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti
- III. vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity
- IV. pokoj vidieckeho prostredia
- V. blízkosť turisticky atraktívnych miest
- VI. dobrá spolupráca obecného úradu so školami
- VII. existencia pedagogického dozoru v obci
- VIII. existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity
- IX. udržiavané staré zvyky a tradície obce
- X. aktívne spoločenské organizácie
- XI. existencia opatrovateľskej služby
- XII. existujúci rozvoz stravy
- XIII. kontakt so spoločenským prostredím pre mobilných občanov
- XIV. sociálna komisia v obci

Slabé stránky:

- I. nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- II. nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb
- III. nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- IV. migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- V. nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb
- VI. migrácia mladej generácie
- VII. nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- VIII. chýba miestna legislatíva
- IX. nárast počtu seniorov
- X. chýba sociálna služba v zariadení
- XI. chýba miestna organizácia zdravotne postihnutých a seniorov
- XII. nezamestnanosť marginalizovaných skupín
- XIII. nedostatok opatrovateľskej služby – dopyt je väčší ako ponuka
- XIV. neexistujúca prepravná služba
- XV. chýbajúca základná lekárska starostlivosť v obci
- XVI. chýbajúce spoločenské kontakty pre imobilných občanov
- XVII. chýbajúci celodenný stacionár pre seniorov
- XVIII. chýbajúci klub dôchodcov
- XIX. nedostatok finančných prostriedkov
- XX. opatrovateľská služba neposkytuje služby mimo pracovného času a vo voľných dňoch
- XXI. osamelosť seniorov, depresie, apatia
- XXII. strata mobility

Príležitosti:

- I. zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov
- II. cielenie opatrení podľa miestnych potrieb
- III. rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
- IV. rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí
- V. práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií
- VI. podpora a rozvoj dobrovoľníctva

- VII. vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce
- VIII. preventívne programy pre občanov so závislosťami
- IX. možnosť využiť jednu opatrovatelku na opatrovateľskú službu pre viacerých klientov počas dňa
- X. zriadenie zdravotníckeho strediska v obci
- XI. zriadenie celodenného stacionára alebo DSS
- XII. možnosť získavania finančných prostriedkov na sociálne služby z fondov EU
- XIII. zapájanie seniorov do kultúrnych aktivít

Ohrozenia:

- I. z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality
- II. možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví
- III. nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií
- IV. nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby
- V. nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb
- VI. postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity
- VII. nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby
- VIII. neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít
- IX. hospodárska kríza
- X. zvyšovanie segregácie a chudoby
- XI. kapacita DSS a DS v okrese Prešov
- XII. zvýšené finančné výdavky seniorov na lieky
- XIII. neochota občanov finančne prispievať za poskytované sociálne služby
- XIV. nízke právne vedomie na lokálnej úrovni
- XV. technické bariéry poskytovateľov služieb

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

- I. podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb
- II. rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom
- III. zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb
- IV. vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Obec Vítaz sa snaží naplňovať tieto priority nasledovne:

- a) zabezpečuje najmä podporu opatrovateľskej služby u občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí
- b) v prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v zariadení
- c) spolupracovať s najbližšími zariadeniami akreditovanými KESK
- d) rozšíriť možnosť poskytovania stravovania starších a odkázaných osôb
- e) pre občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami preskúmať možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom
- f) aktivitami podporiť spoločensky neprispôsobivých obyvateľov na začlenenia do spoločenského života v obci
- g) podpora poskytovania sociálnej služby v zariadení pre potreby obce
- h) výstavba sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu
- i) vyriešiť bezbariérovosť v obci

- j) vypracovať a schváliť VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb
- k) bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu v obci pre mladú generáciu
- l) vytvorenie komunitného centra a súvisiace podporné sociálne služby
- m) poskytovanie terénnej sociálnej práce

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Víťaz úzko participuje na PHSR obce Víťaz. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci. Nakoľko finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu obce na roky 2019 – 2021 (podľa komunitného plánu na roky 2018 – 2023). Určite nie je v možnostiach obce realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viac zdrojového financovania. Na jednotlivé priority rozvoja sociálnych služieb stanoví Obecné zastupiteľstvo obce Víťaz zodpovedné osoby a časový horizont realizácie podľa aktuálnosti.

2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú predstavitelia samosprávy a poverené osoby obecným zastupiteľstvom priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie, je záväzným pre tvorbu rozpočtu obce a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu obce. Komunitný plán sociálnych služieb obce je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce, či majúce

aktivity na území obce, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor) a je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Účasť na komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť
- ústne návrhy občanov preberá poverený pracovník na obecnom úrade, ktorý vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom
- účasť obyvateľov obce na verejnom zhromaždení

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Obecné zastupiteľstvo obce Vítaz minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce.

Priority rozvoja sociálnych služieb v obci

Priorita č. 1	Terénna opatrovateľská služba
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí.• Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziľudských vzťahov
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 2	Sociálna služba v zariadení
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Zabezpečenie sociálnej služby v registrovanom zariadení VÚC• Vybudovanie vlastného sociálneho zariadenia
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 3	Stravovanie seniorov a odkázaných osôb, vrátane detí
Aktivity	<ul style="list-style-type: none">• Zabezpečenie možnosti stravovania• Zabezpečenie finančnej možnosti stravovania
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / ÚPSVaR Prešov

Priorita č. 4	Spoločenský neprispôsobivé osoby
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Osobitný príjemca dávky • Začlenenie spoločenský neprispôsobivých osôb do spoločenského života
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / ÚPSVaR Prešov

Priorita č. 5	Nezamestnaní
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovné návyky • Spolupráca s ÚPSVaR Prešov pri hľadaní zamestnania • Pomoc pri rekvalifikácií
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / ÚPSVaR Prešov

Priorita č. 6	Vybudovanie bezbariérovosti v obci
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Pred - investičná fáza (vysporiadanie vlastníckych vzťahov, spracovanie výkresovej dokumentácie, vydanie stavebného povolenia) • Investičná fáza (získanie zdrojov financovania, verejné obstarávanie, realizácia)
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 7	Legislatíva
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracovanie a schválenie VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb • Novelizácia • Registrácia sociálnych služieb na VÚC

Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 8	Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Pred – investičná fáza (vysporiadanie vlastníckych vzťahov, spracovanie výkresovej dokumentácie, vydanie stavebného povolenia) • Investičná fáza (získanie zdrojov financovania, verejné obstarávanie, realizácia, kolaudácia) • Fáza po realizácii (kvalitné sociálne prostredie)
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 – 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Štátny fond rozvoja bývania

Priorita č. 9	Vybudovanie cyklotrasy
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie aktívneho športového vyžitia seniorov a mládeže • Rehabilitácia zdravotne postihnutých • Bezpečný presun obyvateľstva
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 – 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 10	Vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 11	Komunitné centrum
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí • Aktivity smerujúce k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziludských vzťahov
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Priorita č. 12	Plne organizovaná Základná škola
Aktivity	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie plne organizovanej deväťročnej Základnej školy pre deti z obce Víťaz. • Plnenie náročných výchovno-vydelávacích úloh. • Komplexné pôsobenie na rozvoj osobnosti.
Časový horizont realizácie opatrenia	2018 - 2023
Realizátori / Partneri	Obec Víťaz / Prešovský samosprávny kraj

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život. Slúži ku cti obyvateľom obce, že sa snažia plniť vytýčené ciele i v čase hospodárskej krízy, keď prostriedky na ďalší rozvoj obce zo štátneho rozpočtu boli značne obmedzené. Predsudky medzi obyvateľmi v obci nie sú také priepastné ako to poznáme v iných obciach. Už len preto si zaslúžia pozornosť a podporu štátnych orgánov na zlepšenie životných podmienok tunajších ľudí.

Víťaz, september 2018

Dokument bol prerokovaný a schválený Uznesením č. 321/2018, ktoré prijalo Obecné zastupiteľstvo vo Víťaze dňa 24.08.2018

Ing. Ján Baloga

starosta obce

Prílohy

Dotazník pre občanov obce Vítaz

Ako dlho žijete v obci Vítaz ?

- *menej ako 5 rokov*
- *5 – 15 rokov*
- *16 – 30 rokov*
- *viac ako 30 rokov*
- *iné*

Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej forme sociálnych služieb ?

- *obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol*
- *kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú*
- *získam informácie z internetu*
- *opýtam sa na úradoch*
- *takéto informácie nevyhľadávam*
- *neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a*

Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia člena Vašej rodiny ?

- *snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí*
- *využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí*
- *spoločne/la by som sa na pomoc inštitúcií*
- *iné /vypíšte/*
- *neviem*

Prosím, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba.

- *poradenstvo*
- *klub mládeže*
- *klub dôchodcov*
- *služby pre seniorov – jedáleň, opatrovateľská služba*
- *služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba*
- *sociálne byty*
- *iná /vypíšte/*
- *bez odpovede*

Kto využíva danú službu ?

- *senior*
- *dieťa so zdravotným postihnutím*
- *osoba so zdravotným postihnutím*
- *dlhodobo choré dieťa*
- *osoba ohrozená závislosťou*
- *človek v nepriaznivej životnej situácii*
- *nezamestnaný/á*
- *iná odpoveď*
- *bez odpovede*

Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti ?

/max. 4 odpovede/

- *rodiny s malými deťmi*
- *rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím*
- *deti a mládež*
- *seniori*
- *osoby so zdravotným postihnutím*
- *dlhodobo chorý*
- *osoby ohrozené závislosťou*
- *občania v prechodnej sociálnej kríze*

- neprispôsobiví občania
- nezamestnaní
- etnické menšiny
- iná skupina
- neviem

Na ktoré oblasti pomoci by sa mala obec v budúcnosti viac zamerať ?

/max. 3 odpovede/

- rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- linka dôvery
- opatrovateľská služba
- služby pre seniorov
- služby pre osoby so zdravotným postihnutím
- chránené dielne
- starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- iné
- neviem

Štatistické otázky

Aké je zloženie Vašej domácnosti ?

- *jednotlivec*
- *jeden rodič s dieťaťom*
- *obaja rodičia s dieťaťom*
- *manželia bez detí*
- *viacgeneračná domácnosť*
- *iný typ*

Aké je Vaše zamestnanie ?

- *zamestnanec*
- *dôchodca*
- *študent*
- *invalidný dôchodca*
- *podnikateľ*
- *nezamestnaný*
- *bez odpovede*

Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie ?

- *základné*
- *vyššia odborná škola*
- *stredné*
- *stredné s maturitou*
- *vysokoškolské*
- *bez odpovede*

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti ?

- *veľmi dobrá*
- *skôr dobrá*
- *veľmi zlá*
- *skôr zlá*
- *bez odpovede*

Ste muž alebo žena ?

- *muž*
- *žena*